

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет

«15» червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність 015 «Професійна освіта»
Освітня програма «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»
Факультет (ННІ) Гуманітарно-педагогічний
Розробники: Власенко Т.О., завідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат економічних наук, доцент; Голева М.С., PhD, асистент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту

Київ – 2026 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«СХВАЛЕНО»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

на засіданні кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
протокол № 14 від «27» травня 2026 р.

_____ Інна САВИЦЬКА
«__» _____ 2026 р.

Завідувач кафедри _____ Тетяна ВЛАСЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Професійна освіта (Аграрне виробництво,
переробка сільськогосподарської продукції та харчові
технології)»

_____ Оксана ВАСЮК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність 015 «Професійна освіта»
Освітня програма «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»
Факультет Гуманітарно-педагогічний
Розробники: Власенко Т.О., завідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат економічних наук, доцент; Голева М.С., PhD, асистент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту

Опис навчальної дисципліни Менеджмент

Навчальна дисципліна «Менеджмент» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння управлінських процесів, методів і принципів організації ефективної діяльності підприємств і організацій в умовах ринкової економіки. У межах курсу розглядаються фундаментальні поняття менеджменту, функції управління (планування, організація, мотивація, контроль), стилі та моделі керівництва, а також сучасні підходи до прийняття управлінських рішень. Особлива увага приділяється стратегічному менеджменту, командній взаємодії, комунікативним аспектам управління, аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища організації. Дисципліна забезпечує підґрунтя для формування управлінського мислення, розвитку лідерських навичок та здатності до адаптації в умовах змін. Здобуті знання є базою для подальшого вивчення спеціалізованих курсів у сфері управління.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>015 Професійна освіта</i>	
Освітня програма	<i>Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	
Семестр	5	
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	<i>75 год.</i>	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>3 год.</i>	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Менеджмент»: «Вступ до спеціальності»; «Лідерологія».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, планувати, організовувати, контролювати, координувати роботу та вмотивовувати членів колективу.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 7. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі/сфери відповідно до спеціалізації.

СК 8. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями

СК 12. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

СК 13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

СК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях сфер, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПРН 7. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 8. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діяльність здобувачів освіти і підлеглих, координувати їх роботу та вмотивовувати.

ПРН17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПРН23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПРН24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					Заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1. Поняття і сутність менеджменту. Функції та методи менеджменту									
Тема 1. Основні поняття, сутність та види менеджменту	1	8	1	2	5				
Тема 2. Розвиток теорії практики менеджменту	2	8	1	2	5				
Тема 3. Організація. Внутрішнє та зовнішнє середовища організації	3	8	1	2	5				
Тема 4. Функції менеджменту	4	8	1	2	5				
Тема 5. Функція планування	5	8	1	2	4				
Тема 6. Організація як функція управління	6	8	1	2	4				
Тема 7. Мотивація	7	7	1	2	4				
Тема 8. Функція контролю	8	7	1	2	4				
Разом за модулем 1		60	8	16	36				
Модуль 2. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Забезпечення ефективної діяльності організації									
Тема 9. Методи обґрунтування управлінських рішень	9	8	1	2	5				
Тема 10. Основи теорії прийняття управлінських рішень	10	8	1	2	5				
Тема 11. Керівництво та лідерство	11	8	1	2	5				
Тема 12. Менеджмент груп та команд	12	8	1	2	6				
Тема 13. Відповідальність та етика в менеджменті	13	8	1	2	6				
Тема 14. Інформація та комунікації в менеджменті	14	9	1	2	6				
Тема 15. Ефективність управління	15	9	1	2	6				
Разом за модулем 2		60	7	14	39				
Курсова робота			-	-	-				
Усього годин		120	15	30	75				

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття, сутність та види менеджменту	1
2	Розвиток теорії практики менеджменту	1
3	Організація. Внутрішнє та зовнішнє середовища організації	1
4	Функції менеджменту	1
5	Функція планування	1
6	Організація як функція управління	1
7	Мотивація	1
8	Функція контролю	1
9	Методи обґрунтування управлінських рішень	1
10	Основи теорії прийняття управлінських рішень	1
11	Керівництво та лідерство	1
12	Менеджмент груп та команд	1
13	Відповідальність та етика в менеджменті	1
14	Інформація та комунікації в менеджменті	1
15	Ефективність управління	1

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття, сутність та види менеджменту	2
2	Розвиток теорії практики менеджменту	2
3	Організація. Внутрішнє та зовнішнє середовища організації	2
4	Функції менеджменту	2
5	Функція планування	2
6	Організація як функція управління	2
7	Мотивація	2
8	Функція контролю	2
9	Методи обґрунтування управлінських рішень	2
10	Основи теорії прийняття управлінських рішень	2
11	Керівництво та лідерство	2
12	Менеджмент груп та команд	2
13	Відповідальність та етика в менеджменті	2
14	Інформація та комунікації в менеджменті	2
15	Ефективність управління	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття і сутність менеджменту. Функції та методи менеджменту	36
2	Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Забезпечення ефективної діяльності організації	39

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;

- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

7. **Методи навчання:**

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. **Оцінювання результатів навчання.**

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. **Розподіл балів за видами навчальної діяльності**

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Поняття і сутність менеджменту. Функції та методи менеджменту		
Лекція 1. Основні поняття, сутність та види менеджменту	ПРН 2. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях сфер, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	-
Практична робота 1. Основні поняття, сутність та види менеджменту		5
Лекція 2. Розвиток теорії практики менеджменту	ПРН 7. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.	-
Практична робота 2. Розвиток теорії практики менеджменту		5
Лекція 3. Організація. Внутрішнє та зовнішнє середовища організації	ПРН 8. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діяльність здобувачів освіти і підлеглих, координувати їх роботу та вмотивовувати.	-
Практична робота 3. Організація. Внутрішнє та зовнішнє середовища організації		5
Лекція 4. Функції менеджменту	ПР17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.	-
Практична робота 4. Функції менеджменту		5
Лекція 5. Функція планування	ПР23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.	-
Практична робота 5. Функція планування		5
Лекція 6. Організація як функція управління	ПР24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими	-
Практична робота 6.		5

Організація як функція управління	технологіями.	
Лекція 7. Мотивація		-
Практична робота 7.		5
Лекція 8. Функція контролю		-
Практична робота 8.		5
Самостійна робота 1.		30
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Забезпечення ефективної діяльності організації		
Лекція 9. Методи обґрунтування управлінських рішень	ПРН 2. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях сфер, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	-
Практична робота 9. Методи обґрунтування управлінських рішень		5
Лекція 10. Основи теорії прийняття управлінських рішень	ПРН 7. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.	-
Практична робота 10. Основи теорії прийняття управлінських рішень	ПРН 8. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діяльність здобувачів освіти і підлеглих, координувати їх роботу та вмотивовувати.	5
Лекція 11. Керівництво та лідерство	ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.	-
Практична робота 11. Керівництво та лідерство	ПРН 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.	5
Лекція 12. Менеджмент груп та команд	ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.	-
Практична робота 12. Менеджмент груп та команд		5
Лекція 13. Відповідальність та етика в менеджменті		-
Практична робота 13. Відповідальність та етика в менеджменті		5
Лекція 14. Інформація та комунікації в менеджменті		-
Практична робота 14. Інформація та комунікації в менеджменті		5
Лекція 15. Ефективність управління		-
Практична робота 15. Ефективність управління		5
Самостійна робота 2.		35
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	Навчальна робота + екзамен ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курсіві роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курсіві роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Електронний навчальний курс «Менеджмент»:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/section.php?id=12207>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Alekseieva K.A., Holieva M.S. Methodical instructions for course work implementation in the discipline «Management» for students of the specialty 073 «Management». Kyiv: NULES of Ukraine, 2023. 22 p.

2. Alekseieva K.A., Holieva M.S. Educational and methodological guide «Management»: course of lectures for students of specialty 073 «Management». Kyiv: NULES of Ukraine, 2023. 287 p.

3. Kalač, B., Zukorlić-Elfić, E., Bećirović, S., & Ujkanović, E. Inovative Basic Ekonomija: Teorija i Praksa, 13(4), 2020. P. 77–96.

4. Project management: study guide for students of the specialty 073 «Management». L.V. Shynkaruk, M.M. Dielini, K.A. Alekseieva, T.O. Artiukh, A.V. Sukhanova. Kyiv: NULES Ukraine, 2023. 318 p.

5. Shynkaruk L., Alekseieva K., Vlasenko T. Operational management. NULES of Ukraine. 2021. 244 p.

6. Witzel M. Management: The Basics. Management: The Basics. Taylor and Francis. 2022. P. 1223. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003171720>

7. Wolniak R. Main functions of operations management. Production Engineering Archives. 2020. No 26(1). P. 11-14.

8. Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., Бурачек І.В. та ін. Менеджмент:

підручник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир : Видво «Рута». 2021. 856 с.

9. Денисенко М.П., Мельник Л.С. Міжнародний досвід мотивації персоналу в умовах сучасної економіки. Вчені записки Університету «КРОК». 2019. С. 99.

10. Краснокутська Н.С., Нащекія О.М., Замула О.В. та ін. Менеджмент : навчальний посібник. Харків : «Друкарня Мадрид». 2020. 231 с.

11. Лазоренко Т.В., Пермінова С.О. Основи менеджменту: конспект лекцій : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с.